

מחשבה קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

סוכה דף לג

ראש דוד לחיד"א פרשת מקץ

ושמעתי מעטרת ראשי הרב אבא מארי זל"ה שהיה מפרשה צפלוגתא דרז ור' יוחנן צזצחים דף נ"ע דמר סבר צעלי חיים נדחין ומר סבר אינן נדחין והושע הוב סבר צעלי חיים נדחין, ומשו"ה כי אל חטאו ישראל סבר לדינא דצעלי חיים נדחין, ונראה ונדחה אינו חוזר ונראה וכן ישראל נראו ונדחו אינן חוזרים ונראים ומשו"ה אמר העצירים צאומה אחרת דאיסורא קעציד כי שנה שלח, ויאמר ה' ומל אשתך זונה דמעולם לא חזרה ונראית ואשר לויתך הוא להוכיחך על דעתך שלא העמקת דין ותקף אמרת העצירים וזה שעתה נסתפקת צראותך שלא העצרתים היכי לך להסתפק מקודם צאומרו ישראל חטאו ואי הדין צ"ח נדחין מה זו שאלה, ועוד דצני הם ולא נדחו צני צחוני זרע קדש ונלר מטעי השרש לא יכזב וצידם לעשות תשובה אינם נדחים אף למ"ד צ"ח נדחים כמ"ש החוספות שם גבי מחוסר זמן בגופו או בצעלים ע"ש, זהו תורף דצרי-עטרת ראשי אבא מארי זל"ה.

פני דוד לחיד"א פרשת כי תצא

ג. כי תצא למלחמה על אויבך וכו' כבר רז"ל במדרש הנעלם והמפרשים דרשוהו על מלחמת היצה"ר ואפשר לפרש כי הנה הן האדם כרשעו הורגלו אבריו נפ"ע עם היצה"ר וכשתראו בחטא וכשישוב אבריו קודמין לשנאתו והם אויביו שהם נעשו כחות היצה"ר ונודח ריליה וכשישוב מרשעו צריך טורח גדול לילת מלחמת חובה כי לא די הצד הצורר יצר סמוך אלא אבריו עצמם הגדילו עליו עקב. והנה יש חקירה אחת שחקרו המפרשים אף מהביא תשובה והלא נראה ונדחה אינו חוזר ונראו ותיקון בזה בת"ש בובחים דף ל"ד דכל שבירו לא הוי דיחוי וכ"כ גם כן הרב כתנות אור פ' נצבים וסרכו"ל שם כתב דלא מצא במפרשים יטוב לזה וכו' הוינא טליא שמעתי דבר זה מאם כת הקודמין ו"ל מהמפרשים מרכגי אשכנז וגם עמ"ס סרכ דת ודין וכו' אלא הביאור כי תצא למלחמה על אויבך לשון רבים היצה"ר ואבריו עצמם שנעשו מכת דיליה וכתותיו כי ער עתה נשתרשו בחטא והם אויבך ונתנו ה' אלהיך הוא יבניע הצד הצורר היצה"ר לפניך ולא יקשה ראיך ה' עוזר לו כגד הדין דנראה ונדחה אינו חוזר ונראה לו"ל בידך דכל שבירו אינו דיחוי ובידך לתקן ולכן הבא ליטור חסייעין איתו תן השמים. ושיעור הפסוק ונתנו ה' אלהיך מטעם שהדבר בידך ואין זה כראיה ונדחה. ושכית שבין הם אבריו שנשכו והורגלו כדרכיו של היצה"ר והיו לך לאויבך עתה ושכית שבין והיו ככונים לעבודת ה'.